



Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

26. ožujka 2020. *

„Preispitivanje presuda Općeg suda Europske unije Simpson/Vijeće (T-646/16 P) i HG/Komisija (T-693/16 P) – Javna služba – Sastav suda koji je donio presude u prvom stupnju – Postupak imenovanja suca Službeničkog suda Europske unije – Članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Zakonom ustanovljen sud – Incidentalni nadzor zakonitosti – Utjecaj na jedinstvo i dosljednost prava Unije”

U spojenim predmetima C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II,

povodom preispitivanja, na temelju članka 256. stavka 2. drugog podstavka UFEU-a, presuda Općeg suda Europske unije (žalbeno vijeće) od 19. srpnja 2018., Simpson/Vijeće (T-646/16 P, neobjavljena, EU:T:2018:493) i HG/Komisija (T-693/16 P, neobjavljena, EU:T:2018:492), donesenih u postupcima

Erik Simpson, dužnosnik Vijeća Europske unije, sa stalnom adresom u Bruxellesu (Belgija),

protiv

Vijeća Europske unije (C-542/18 RX-II),

i

HG, dužnosnik Europske komisije,

protiv

Europske komisije (C-543/18 RX-II),

SUD (veliko vijeće),

u sastavu K. Lenaerts, predsjednik, R. Silva de Lapuerta, potpredsjednica, A. Prechal, M. Vilaras, E. Regan, M. Safjan, S. Rodin i I. Jarukaitis, predsjednici vijeća, M. Ilešić (izvjestitelj), C. Toader, D. Šváby, F. Biltgen i N. Piçarra, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 21. svibnja 2019.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za E. Simpsona, M. Velardo, *avocate*,

* Jezici postupka: engleski i francuski

- za Vijeće Europske unije, M. Bauer i R. Meyer, u svojstvu agenata,
 - za osobu HG, L. Levi, *avocate*,
 - za Europsku komisiju, G. Berscheid, T. S. Bohr i F. Erlbacher, u svojstvu agenata,
 - za bugarsku vladu, E. Petranova, L. Zaharieva i T. Mitova, u svojstvu agenata,
- uzimajući u obzir članak 62.a i članak 62.b prvi stavak Statuta Suda Europske unije,
saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 12. rujna 2019.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Ovi se postupci odnose na preispitivanje presuda Općeg suda Europske unije (žalbeno vijeće) od 19. srpnja 2018., Simpson/Vijeće (T-646/16 P, neobjavljena, u daljnjem tekstu: prva presuda koja se preispituje, EU:T:2018:493) i HG/Komisija (T-693/16 P, neobjavljena, u daljnjem tekstu: druga presuda koja se preispituje, EU:T:2018:492) (u daljnjem tekstu: presude koje se preispituju).
- 2 Prvom presudom koja se preispituje Opći sud ukinuo je rješenje Službeničkog suda Europske unije od 24. lipnja 2016., Simpson/Vijeće (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136), kojim je taj sud odbio zahtjev Erika Simpsona da se, s jedne strane, poništi odluka Vijeća Europske unije od 9. prosinca 2010. kojom je odbijen njegov zahtjev za prelazak u razred AD 9 nakon što je prošao na otvorenom natječaju EPSO/AD/113/07 za imenovanje načelnika odjela u razredu AD 9 u području prevođenja, među ostalim za estonski jezik, i odluka Vijeća od 7. listopada 2011. o odbijanju njegova prigovora protiv te prve odluke od 9. prosinca 2010. (u daljnjem tekstu: odluka od 7. listopada 2011.) te da se, s druge strane, naloži Vijeću da mu naknadi pretrpljenu štetu. Navedeno rješenje doneseno je nakon presude Općeg suda od 22. listopada 2015., Vijeće/Simpson (T-130/14 P, EU:T:2015:796), kojom je ukinuta presuda Službeničkog suda od 12. prosinca 2013., Simpson/Vijeće (F-142/11, EU:F:2013:201) i predmet vraćen potonjem na ponovno odlučivanje.
- 3 Drugom presudom koja se preispituje Opći sud ukinuo je presudu Službeničkog suda od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155), kojom je taj sud odbio tužbu osobe HG kojom se zahtijeva, s jedne strane, poništenje odluke Europske komisije od 10. veljače 2015. kojom se toj osobi izriče stegovna mjera odgode napredovanja u viši stupanj u trajanju od 18 mjeseci i kojom joj se nalaže plaćanje naknade štete koju je Komisija pretrpjela u visini od 108 596,35 eura (u daljnjem tekstu: odluka od 10. veljače 2015.) kao i, ako je to potrebno, poništenje odluke o odbijanju prigovora, a s druge strane, da se Komisiji naloži plaćanje naknade navodno pretrpljene štete.
- 4 Predmet preispitivanja je pitanje utječu li, osobito s obzirom na opće načelo pravne sigurnosti, presude koje se preispituju na jedinstvo ili dosljednost prava Unije time što je Opći sud, odlučujući o žalbi, presudio da je sastav Službeničkog suda koji je donio rješenje od 24. lipnja 2016., Simpson/Vijeće (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136) i presudu od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155) (u daljnjem tekstu: pobijane odluke) bio nepravilan, zbog nepravilnosti u postupku imenovanja jednog od sudaca tog sastava, što je dovelo do povrede načela zakonom ustanovljenog suda, utvrđenog u prvoj rečenici članka 47. drugog stavka Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

- 5 Preispitivanje se također odnosi na pitanje može li, poput akata navedenih u članku 277. UFEU-a, imenovanje suca biti predmet incidentalnog nadzora zakonitosti ili je takav nadzor – načelno odnosno nakon proteka određenog razdoblja – isključen ili ograničen na određene vrste nepravilnosti kako bi se zajamčila pravna sigurnost i svojstvo pravomoćnosti.

Pravni okvir

Povelja

- 6 Članak 47. Povelje naslovljen, „Pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje”, u prvom i drugom stavku propisuje:

„Svatko čija su prava i slobode zajamčeni pravom Unije povrijeđeni ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom, u skladu s uvjetima utvrđenima ovim člankom.

Svatko ima pravo da zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj. Svatko ima mogućnost biti savjetovan, branjen i zastupan.”

Odluka 2004/752/EZ, Euratom i Prilog I. Statutu Suda Europske unije

- 7 Uvodna izjava 6. Odluke Vijeća 2004/752/EZ, Euratom od 2. studenoga 2004. o osnivanju Službeničkog suda Europske unije (SL 2004., L 333, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 17., str. 76.) glasila je:

„Broj sudaca sudskog zbora trebao bi odgovarati opsegu predmeta. Kako bi se olakšalo odlučivanje Vijeća kod imenovanja sudaca, trebalo bi predvidjeti da Vijeće osniva neovisni savjetodavni odbor radi provjere zadovoljavaju li pristigle prijave tražene uvjete.”

- 8 Na temelju članka 2. Odluke 2004/752, Prilog I., naslovljen „Službenički sud Europske unije”, bio je priložen Statutu Suda Europske unije. Taj je prilog, u verziji primjenjivoj u vrijeme donošenja pobijanih odluka (u daljnjem tekstu: Prilog I. Statutu Suda Europske unije), u članku 2. predviđao:

„Službenički sud sastoji se od sedam sudaca. [...]

Suci se imenuju na razdoblje od šest godina. Suci kojima je istekla dužnost mogu biti ponovno imenovani.

Svako slobodno mjesto popunjava se novim imenovanjem suca na razdoblje od šest godina.”

- 9 Članak 3. Priloga I. Statutu Suda Europske unije određivao je:

„1. Suce imenuje Vijeće, odlučujući u skladu s člankom 257. četvrtim stavkom [UFEU-a], nakon savjetovanja s odborom predviđenim ovim člankom. Pri imenovanju sudaca Vijeće osigurava ujednačen sastav Službeničkog suda na što široj zemljopisnoj osnovi između državljana država članica i u odnosu na zastupljene nacionalne pravne sustave.

2. Svaki građanin Unije koji ispunjava uvjete iz članka 257. četvrtog stavka [UFEU-a] može podnijeti prijavu za kandidaturu. Vijeće, odlučujući na preporuku Suda [Europske unije], određuje uvjete i postupke o podnošenju i obradi prijave kandidatura.

3. Uspostavlja se odbor koji se sastoji od sedam osoba izabраниh iz redova bivših članova Suda i Općeg suda te odvjetnika priznate stručnosti. O članstvu u odboru i pravilima za njegovo djelovanje odlučuje Vijeće na preporuku predsjednika Suda.

4. Odbor daje mišljenje o prikladnosti kandidata za obnašanje dužnosti suca Službeničkog suda. Odbor svom mišljenju prilaže popis kandidata s najprikladnijim visokim stupnjem iskustva. Takav popis mora sadržavati imena barem dvostruko više kandidata u odnosu na broj sudaca koje Vijeće treba imenovati.”

Javni natječaj za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013.

- 10 Vijeće je 3. prosinca 2013. u *Službenom listu Europske unije* objavilo javni natječaj za podnošenje prijava s ciljem imenovanja sudaca Službeničkog suda Europske unije (SL 2013., C 353, str. 11., u daljnjem tekstu: javni natječaj za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013.), čija je točka 4. glasila:

„Budući da mandat dvaju sudaca istječe 30. rujna 2014., raspisan je natječaj za podnošenje prijava s ciljem imenovanja dvaju novih sudaca za razdoblje od šest godina, od 1. listopada 2014. do 30. rujna 2020.”

Odluka (EU, Euratom) 2016/454

- 11 Uvodne izjave 1. do 6. Odluke Vijeća (EU, Euratom) 2016/454 od 22. ožujka 2016. o imenovanju triju sudaca Službeničkog suda Europske unije (SL 2016., L 79, str. 30.) glase:

- „1. Mandat dvaju sudaca Službeničkog suda [...] prestao je 30. rujna 2014., a mandat još jednog suca prestao je 31. kolovoza 2015. Stoga je nužno na temelju članka 2. i članka 3. stavka 1. Priloga I. [...] Statutu Suda Europske unije [...], imenovati tri suca da se popune ta slobodna mjesta.
2. Slijedom [...] javnog natječaja za podnošenje prijava [od 3. prosinca] 2013. [...], odbor uspostavljen člankom 3. stavkom 3. Priloga I. [Statutu Suda Europske unije] dao je mišljenje o prikladnosti kandidata za obnašanje dužnosti suca Službeničkog suda. Odbor za odabir svom mišljenju priložio je popis šestero kandidata s najprikladnijim visokim stupnjem iskustva.
3. Slijedom političkog dogovora o reformi sudbenog ustroja Europske unije koji je doveo do donošenja Uredbe (EU, Euratom) 2015/2422 Europskog parlamenta i Vijeća [od 16. prosinca 2015. o izmjeni Protokola br. 3 o Statutu Suda Europske unije (SL 2015., L 341, str. 14.)] Sud [Europske unije] predstavio je 17. studenoga 2015. Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prijenosu na Opći sud Europske unije nadležnosti za odlučivanje u prvom stupnju o sporovima između Unije i njezinih službenika, s učinkom od 1. rujna 2016.
4. U tim je okolnostima, zbog razloga koji se tiču vremenskog okvira, primjereno da se ne objavi novi javni natječaj za podnošenje prijava, već da se iskoristi popis šestero kandidata s najprikladnijim visokim stupnjem iskustva koji je sastavio odbor za odabir slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava od [3. prosinca] 2013.
5. Stoga je primjereno imenovati tri osobe s tog popisa sucima Službeničkog suda osiguravajući pritom ujednačen sastav Službeničkog suda na što široj zemljopisnoj osnovi između državljana država članica i u odnosu na zastupljene nacionalne pravne sustave. Tri osobe na tom popisu s najprikladnijim visokim stupnjem iskustva su Sean Van Raepenbusch, João Sant’Anna i Alexander Kornezov. Joãoa Sant’Annu i Alexandera Kornezova trebalo bi imenovati s učinkom od stupanja na snagu ove Odluke. S obzirom na to da je Sean Van Raepenbusch već bio sudac Službeničkog

suda do 30. rujna 2014. te je nastavio obnašati dužnost do Odluke Vijeća u skladu s člankom 5. [Statuta Suda Europske unije] primjereno je imenovati ga na novi mandat s učinkom od dana nakon isteka njegovog prethodnog mandata.

6. Iz članka 2. Priloga I. [Statutu Suda Europske unije] proizlazi da svako slobodno mjesto treba popuniti imenovanjem novog suca na razdoblje od šest godina. Međutim, nakon početka primjene predložene Uredbe o prijenosu na Opći sud Europske unije nadležnosti za odlučivanje u prvom stupnju o sporovima između Unije i njezinih službenika Službenički sud više neće postojati te će mandat triju sudaca imenovanih ovom Odlukom samim time prestati na dan koji prethodi datumu na koji se ta Uredba počne primjenjivati.”

- 12 Člankom 1. Odluke 2016/454 predviđa se:

„Sljedeće osobe imenuju se sucima Službeničkog suda Europske unije:

- g. Sean Van Raepenbusch, s učinkom od 1. listopada 2014.
- g. João Sant’Anna, s učinkom od 1. travnja 2016.
- g. Alexander Kornezov, s učinkom od 1. travnja 2016.”

Okolnosti predmeta koji se preispituju

Predmetni postupak imenovanja

- 13 Odlukom Vijeća 2009/474/EZ, Euratom od 9. lipnja 2009. o imenovanju suca Službeničkog suda Europske unije (SL 2009., L 156, str. 56.), M. I. Rofes i Pujol imenovana je sutkinjom Službeničkog suda na razdoblje od šest godina, od 1. rujna 2009. do 31. kolovoza 2015.
- 14 Slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013., koji je objavljen s obzirom na činjenicu da je dvojici sudaca Službeničkog suda, točnije S. Van Raepenbuschu i H. Kreppelu, mandat istjecao 30. rujna 2014., odbor naveden u članku 3. stavku 3. Priloga I. Statutu Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: odbor za odabir) sastavio je popis od šestero kandidata.
- 15 Budući da Vijeće prije isteka tih dvaju mandata nije imenovalo suce na mjesta sudaca S. Van Raepenbuscha i H. Kreppela, oni su ostali na dužnosti i nakon isteka svojih mandata, to jest nakon 30. rujna 2014., na temelju članka 5. trećeg stavka Statuta Suda Europske unije, u skladu s kojim sudac ostaje na dužnosti sve dok njegov nasljednik ne stupi na dužnost. Ta se odredba primjenjivala na suce Službeničkog suda na temelju članka 5. prvog stavka Priloga I. navedenom Statutu.
- 16 Javni natječaj za podnošenje prijava nije objavljen, s obzirom na činjenicu da M. I. Rofes i Pujol istječe mandat. U tom kontekstu i na temelju odredbi navedenih u prethodnoj točki, ona je ostala na dužnosti nakon 31. kolovoza 2015.
- 17 Odlukom 2016/454 Vijeće je 22. ožujka 2016. imenovalo tri suca Službeničkog suda, odnosno S. Van Raepenbuscha, s učinkom od 1. listopada 2014., te J. Sant’Annu i A. Kornezova, s učinkom od 1. travnja 2016. S ciljem imenovanja na ta tri mjesta sudaca (u daljnjem tekstu: predmetni postupak imenovanja), Vijeće je upotrijebilo popis kandidata sastavljen slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013., uključujući za slobodno mjesto na kojem je prethodno bila M. I. Rofes i Pujol (u daljnjem tekstu: treće mjesto), iako se taj javni natječaj za podnošenje prijava nije odnosio na to mjesto.

- 18 J. Sant'Anna i A. Kornezov položili su prisegu 13. travnja 2016.
- 19 Odlukom od 14. travnja 2016. (SL 2016., C 146, str. 11.) Službenički sud rasporedio je suce K. Bradleyja, J. Sant'Annu i A. Kornezova u drugo vijeće za razdoblje od 14. travnja do 31. kolovoza 2016.

Predmet C-542/18 RX-II

Činjenice iz kojih proizlazi spor

- 20 E. Simpson, koji je bio član pomoćnog osoblja u estonskom odjelu za pisano prevođenje Vijeća od 1. lipnja 2004., zaposlen je 1. siječnja 2005. kao dužnosnik na probnom radu u razredu AD 5, nakon što je prošao na otvorenom natječaju EPSO/LA/3/03 organiziranom radi sastavljanja popisa uspješnih kandidata za zapošljavanje pomoćnih prevoditelja u razredu (LA) 8. Dana 1. siječnja 2008. promaknut je u razred AD 6.
- 21 Tijekom 2009. E. Simpson prošao je na natječaju EPSO/AD/113/07. Popis uspješnih kandidata na natječaju objavljen je 28. travnja 2009. E. Simpson zatražio je 25. lipnja 2010., na temelju članka 90. stavka 1. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije (u daljnjem tekstu: Pravilnik), napredovanje u razred AD 9, pozivajući se na činjenicu da je prošao na natječaju EPSO/AD/113/07 koji odgovara tom razredu i okolnost da su tri dužnosnika, koji se prema njegovu mišljenju nalaze u situaciji usporedivoj s njegovom, napredovala u viši razred nakon što je prošao na natječaju za viši razred od njihova.
- 22 U obavijesti od 9. prosinca 2010. Vijeće je, odbivši taj zahtjev, navelo da se, u nedostatku odredbe Pravilnika o osoblju kojom se dužnosnicima dodjeljuje automatski pravo na napredovanje u viši razred na temelju uspjeha na natječaju za viši razred od njihova, takva odluka može donijeti samo s obzirom na interes službe i da u ovom slučaju taj interes ne postoji s obzirom na situaciju estonskog odjela za pisano prevođenje tijekom 2010.
- 23 E. Simpson 8. ožujka 2011. protiv te odluke Vijeća podnio je žalbu Vijeću na temelju članka 90. stavka 2. Pravilnika o osoblju. Ta je žalba odbijena odlukom od 7. listopada 2011.

Postupci pred Službeničkim sudom i pred Općim sudom koji su prethodili donošenju prve presude koja se preispituje

- 24 E. Simpson 27. prosinca 2011. Službeničkom sudu podnio je tužbu protiv odluke od 7. listopada 2011.
- 25 Presudom od 12. prosinca 2013., Simpson/Vijeće (F-142/11, EU:F:2013:201) Službenički sud poništio je odluku od 7. listopada 2011. zbog povrede obveze obrazlaganja.
- 26 Vijeće je 24. veljače 2014. tajništvu Općeg suda podnijelo žalbu protiv te presude.
- 27 Presudom od 22. listopada 2015., Vijeće/Simpson (T-130/14 P, EU:T:2015:796) Opći sud prihvatio je tu žalbu, s obrazloženjem da je rasuđivanje Službeničkog suda sadržavalo materijalnu netočnost, i vratio mu predmet na ponovno odlučivanje.
- 28 Rješenjem od 24. lipnja 2016., Simpson/Vijeće (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136) drugo vijeće Službeničkog suda odbilo je tužbu E. Simpsona u cijelosti.
- 29 Podneskom podnesenim tajništvu Općeg suda 6. rujna 2016. E. Simpson podnio je žalbu protiv tog rješenja. Ta je žalba upisana u tajništvu Općeg suda pod brojem T-646/16 P.

30. Predsjednik žalbenog vijeća Općeg suda odlučio je 21. ožujka 2018. ponovno otvoriti pisani dio postupka u tom predmetu, nakon, s jedne strane, presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), kojom je Opći sud (žalbeno vijeće) ukinuo presudu od 28. lipnja 2016., FV/Vijeće (F-40/15, EU:F:2016:137), s obrazloženjem da sastav suda koji ju je donio nije bio pravilno sastavljen, i, s druge strane, odluke od 19. ožujka 2018., preispitivanje FV/Vijeće (C-141/18 RX, EU:C:2018:218), kojom je Sud (vijeće za preispitivanje) odlučio da tu presudu nije potrebno preispitati.
31. Opći je sud 22. ožujka 2018. pozvao stranke da podnesu svoja očitovanja o posljedicama presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22) na predmet T-646/16 P. U odgovoru na taj poziv stranke su tvrdile, s jedne strane, da je razlog koji se temelji na nepravilnom sastavu suda, poput onoga koji je Opći sud utvrdio u toj presudi, razlog koji se odnosi na javni poredak, koji žalbeni sud mora ispitati po službenoj dužnosti, i, s druge strane, da je rješenje Službeničkog suda od 24. lipnja 2016., Simpson/Vijeće (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136) potpisao isti sastav suda poput onoga koji se u navedenoj presudi smatrao nepravilnim. Stoga, prema mišljenju stranaka, to rješenje Službeničkog suda treba ukinuti zbog razloga istovjetnih onima koje je Opći sud prihvatio u toj presudi.

Prva presuda koja se preispituje

32. Prvom presudom koja se preispituje Opći sud ukinuo je rješenje Službeničkog suda od 24. lipnja 2016., Simpson/Vijeće (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136) i dodijelio predmet vijeću Općeg suda različitom od onoga koje je odlučilo o žalbi, kako bi ono u prvom stupnju odlučilo o tužbi.
33. Točke 38. do 46. prve presude koja se preispituje glase:
- „38. Kao prvo, valja podsjetiti na to da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, razlog koji se temelji na nepravilnosti sastava suda razlog koji se odnosi na javni poredak, koji žalbeni sud mora ispitati po službenoj dužnosti, čak i u slučaju da ta nepravilnost nije istaknuta u prvom stupnju (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, t. 44. do 50. i navedenu sudsku praksu).
39. Kao drugo, valja također podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, sud Unije u načelu ne može svoju odluku temeljiti na razlogu pravne naravi koji je istaknut po službenoj dužnosti, čak ni onomu koji se odnosi na javni poredak, ako prethodno nije pozvao stranke da se o tom razlogu očituju (vidjeti presudu od 17. prosinca 2009., preispitivanje presude M/EMEA, C-197/09 RX-II, Zb., EU:C:2009:804, t. 57. i navedenu sudsku praksu).
40. Kao treće, valja istaknuti da je u presudi od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), u okviru ispitivanja tužbenog razloga koji se temelji na nepravilnosti sastava suda, a koji je tužitelj istaknuo s obrazloženjem da je u postupku imenovanja jednog od sudaca koji su sudjelovali u tom sastavu bilo nepravilnosti, Opći sud presudio sljedeće.
41. Kao prvo, Opći sud utvrdio je da je Službenički sud (drugo vijeće), kada je donio presudu od 28. lipnja 2016., FV/Vijeće (F-40/15, EU:F:2016:137), sudio u sastavu K. Bradley, J. Sant’Anna i A. Kornezov. Opći je sud također utvrdio da je Vijeće, u skladu s izrekom i uvodnom izjavom 5. [Odluke 2016/454], sucima Službeničkog suda imenovalo, kao prvo, S. Van Raepenbuscha, kao drugo, J. Sant’Annu i, kao treće, A. Kornezova. Stoga je Opći sud istaknuo da sudac K. Bradley Odlukom 2016/454 nije bio imenovan sucem Službeničkog suda i stoga nije mogao biti sudac na kojeg se odnosi razlog naveden u točki 40. ove presude, nego su, naprotiv, suci J. Sant’Anna i A. Kornezov tom odlukom imenovani sucima Službeničkog suda.
42. Kao drugo, Opći sud ispitao je tužbeni razlog koji se temelji na nepravilnosti u postupku imenovanja jer je Vijeće imenovalo suca na [treće mjesto] koristeći se popisom kandidata sastavljenim slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava [od 3. prosinca 2013.] s ciljem

popunjavanja slobodnih mjesta sudaca S. Van Raepenbuscha i H. Kreppela na Službeničkom sudu, iako taj popis nije bio sastavljen s ciljem imenovanja suca na [treće mjesto]. S tim u vezi, u točki 51. presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22) Opći sud je presudio da je Vijeće primjenom popisa utvrđenog slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. s ciljem popunjavanja trećeg mjesta [...] povrijedilo pravni okvir propisan javnim natječajem za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. Stoga je, nakon što je podsjetio na to da je, u skladu s izrekom i uvodnom izjavom 5. Odluke 2016/454, Vijeće za suce Službeničkog suda imenovalo, kao prvo, S. Van Raepenbuscha, kao drugo, J. Sant'Annu i, kao treće, A. Kornezova, Opći sud presudio da je ta institucija imala pravo koristiti se tim popisom u pogledu prvih dvaju imenovanja, ali ne i u pogledu trećeg.

43. Kao treće, Opći je sud u točki 78. presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22) zaključio da se, s obzirom na važnost poštovanja pravila koja uređuju imenovanje suca za povjerenje pojedinaca i javnosti u neovisnost i nepristranost sudova, za predmetnog suca ne može smatrati da je zakonom ustanovljen sud u smislu članka 47. drugog stavka prve rečenice [Povelje] te je, slijedom toga, u cijelosti ukinuo presudu od 28. lipnja 2016., FV/Vijeće (F-40/15, EU:F:2016:137).
44. U ovom slučaju dovoljno je utvrditi da je rješenje [od 24. lipnja 2016., Simpson/Vijeće (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136)] donio Službenički sud (drugo vijeće) sastavljen od sudaca K. Bradleyja, J. Sant'Anne i A. Kornezova, odnosno u istom sastavu suda poput onoga koji je donio presudu od 28. lipnja 2016., FV/Vijeće (F-40/15, EU:F:2016:137), a koji se u presudi od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22) smatrao nezakonitim.
45. Stoga valja po službenoj dužnosti istaknuti razlog koji se temelji na nepravilnosti sastava suda, a koji se, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, navedenoj u točki 38. ove presude, odnosi na javni poredak, koji žalbeni sud mora ispitati po službenoj dužnosti, čak i u slučaju da ta nepravilnost nije istaknuta u prvom stupnju (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, t. 44. do 50. i navedenu sudsku praksu), i, nakon što su stranke saslušane, primijeniti na ovaj predmet načela koja je Opći sud naveo u presudi od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22).
46. Slijedom toga, valja u cijelosti ukinuti pobijano rješenje zbog povrede načela zakonom ustanovljenog suda, utvrđenog u članku 47. drugom stavku prvoj rečenici [Povelje], bez potrebe ispitivanja tužbenih razloga koje je istaknuo tužitelj.”

Predmet C-543/18 RX-II

Činjenice iz kojih proizlazi spor

- 34 Od 16. svibnja 2007. do 31. kolovoza 2013. HG, dužnosnik Komisije, bio je upućen u izaslanstvo Komisije pri Ujedinjenim narodima u New Yorku (Sjedinjene Američke Države).
- 35 Komisija i HG potpisali su 15. rujna 2008. sporazum o stavljanju na raspolaganje smještaja za zaposlenike koji odgovara potrebama njegove obitelji (u daljnjem tekstu: smještaj za zaposlenike) na temelju članka 5. Priloga X. Pravilniku o osoblju.
- 36 U listopadu 2008. HG je obavijestio voditeljicu uprave izaslanstva Komisije pri Ujedinjenim narodima u New Yorku, osobu A, s jedne strane, da se nije mogao preseliti u smještaj za zaposlenike zbog zdravstvenih problema svoje kćeri, rođene u lipnju iste godine, i, s druge strane, da boravi u smještaju za zaposlenike, ali da također redovito živi u stanu svoje supruge, kako bi bio u društvu svoje obitelji. HG također tvrdi da je neodređenog datuma obavijestio osobu A da njegov prijatelj M. B. boravi u

smještaju za zaposlenike „nekoliko sati” ili „dva dana svaka dva tjedna” kao njegov „čuvar”. S tim u svezi HG navodi, s jedne strane, da je u rujnu 2008. zatražio od M. B.-a da obavi formalnosti kod opskrbljivača električnom energijom za smještaj za zaposlenike i, s druge strane, da mu je u prosincu 2008. dao ključ od smještaja za zaposlenike.

37 Odlukom od 10. veljače 2015. tripartitno tijelo za imenovanje (u daljnjem tekstu: tripartitno tijelo za imenovanje) smatralo je da je HG, kao prvo, time što nije boravio sa svojom obitelji u smještaju za zaposlenike, povrijedio članak 5. Priloga X. Pravilniku o osoblju, kao drugo, time što nije sam potpisao ugovor o opskrbi električnom energijom, povrijedio obveze koje proizlaze iz točke 22.10.11.4. priručnika glavne uprave (GU) „Vanjski odnosi” za osoblje angažirano u izaslanstvima i da je, kao treće, protupravno postupanje osobe HG uzrokovalo štetu nastalu time što je institucija snosila troškove neopravdanog najma smještaja za zaposlenike. Slijedom toga, tripartitno tijelo za imenovanje izreklo je osobi HG stegovnu mjeru odgode napredovanja u viši stupanj tijekom razdoblja od 18 mjeseci te mu je naložilo da naknadi navedenu štetu u visini od 108 596,35 eura.

38 HG je 9. svibnja 2015. na temelju članka 90. stavka 2. Pravilnika o osoblju podnio žalbu protiv odluke od 10. veljače 2015. Odlukom od 10. rujna 2015. tripartitno tijelo za imenovanje odbilo je tu žalbu.

Postupci pred Službeničkim sudom i pred Općim sudom koji su prethodili donošenju druge presude koja se preispituje

39 Tužbom koju je tajništvo Službeničkog suda zaprimilo 21. prosinca 2015. HG je najprije zahtijevao, s jedne strane, poništenje odluke od 10. veljače 2015. i, prema potrebi, odluke o odbijanju njegove žalbe te, s druge strane, da se Komisiji naloži plaćanje naknade navodno pretrpljene štete.

40 Presudom od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155) drugo vijeće Službeničkog suda odbilo je tu tužbu i naložilo osobi HG snošenje vlastitih troškova kao i Komisijinih troškova.

41 Podneskom podnesenim tajništvu Općeg suda 28. rujna 2016. HG je podnio žalbu protiv te presude. Ta je žalba upisana u tajništvu Općeg suda pod brojem T-693/16 P.

42 Nakon objave presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), čiji je sadržaj sažet u točki 30. ove presude, HG je aktom podnesenim 31. siječnja 2018. pitao Opći sud namjerava li pribaviti očitovanja stranaka o posljedicama te presude u pogledu postupka koji se odnosi na njegovu žalbu.

43 Rješenjem od 23. ožujka 2018. predsjednik žalbenog vijeća Općeg suda ponovno je otvorio usmeni dio postupka. Opći sud je 26. ožujka 2018. pozvao stranke da podnesu očitovanja o posljedicama koje u ovom slučaju proizlaze iz navedene presude.

44 U odgovoru na taj poziv stranke su navele da je presudu Službeničkog suda od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155) donio isti sastav suda poput onoga koji se smatrao nepravilnim u presudi od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22). HG je također istaknuo da tužbeni razlog koji se temelji na nepravilnom sastavu suda, poput onoga koji je Opći sud utvrdio u potonjoj presudi, predstavlja razlog koji se odnosi na javni poredak te je zaključio da presudu Službeničkog suda od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155) treba ukinuti zbog istih razloga kao što su oni koje je Opći sud utvrdio u presudi od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22). Što se tiče Komisije, ona je priznala da razlozi na temelju kojih je Opći sud donio potonju presudu mogu opravdati ukidanje presude Službeničkog suda od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155) i upućivanje predmeta vijeću Općeg suda različitom od onoga koje je odlučivalo o žalbi koju je podnio HG.

Druga presuda koja se preispituje

- 45 Drugom presudom koja se preispituje Opći sud ukinuo je presudu Službeničkog suda od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155) i dodijelio predmet vijeću Općeg suda različitom od onoga koje je odlučilo o žalbi, kako bi ono u prvom stupnju odlučilo o tužbi.
- 46 Ta se odluka, u točkama 39. do 47. druge presude koja se preispituje, temelji na obrazloženju koje je u biti istovjetno obrazloženju navedenom u točki 33. ove presude.

Postupak pred Sudom

- 47 Nakon prijedloga prvog nezavisnog odvjetnika, vijeće za preispitivanje je u svojim odlukama od 17. rujna 2018., preispitivanje Simpson/Vijeće (C-542/18 RX) i preispitivanje HG/Komisija (C-543/18 RX), koje su donesene na temelju članka 62. drugog stavka Statuta Suda Europske unije i članka 193. stavka 4. Poslovnika Suda, smatralo da valja pristupiti preispitivanju predmetnih presuda kako bi se utvrdilo utječe li se njima na jedinstvo ili dosljednost prava Unije. Osim toga, na temelju članka 195. stavka 5. Poslovnika, vijeće za preispitivanje odlučilo je 14. veljače 2019. zatražiti od Suda da oba predmeta koja se preispituju dodijeli velikom vijeću.
- 48 S obzirom na povezanost predmeta C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II, valja ih spojiti u svrhu donošenja presude, s obzirom na to da su stranke imale mogućnost izjasniti se o svrhovitosti takvog spajanja na raspravi.

Preispitivanje

- 49 Uvodno valja istaknuti da se odgovor na pitanje koje je predmet preispitivanja, naveden u točkama 4. i 5. ove presude, ne može izvesti samo na temelju činjenice da je Sud odlukom od 19. ožujka 2018., preispitivanje FV/Vijeće (C-141/18 RX, EU:C:2018:218) odlučio da nije potrebno preispitati presudu od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), na kojoj je Opći sud utemeljio presude koje se preispituju. Naime, ta je odluka Suda, kao što to proizlazi iz njezinih točaka 4. i 5., obrazložena okolnošću da je u svojem prijedlogu za preispitivanje presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22) prvi nezavisni odvjetnik, iako je naveo posebne razloge koji su ga naveli na to da pokrene postupak pred vijećem za preispitivanje, ipak istaknuo kako smatra da „pravno obrazloženje iz te presude ne predstavlja ozbiljnu opasnost utjecaja na jedinstvo ili dosljednost prava Unije”. Iz tog prijedloga za preispitivanje stoga proizlazi da nisu bili ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 62. prvim stavkom Statuta Suda Europske unije za preispitivanje odluke Općeg suda.
- 50 Glede odgovora na pitanje koje je predmet ovog preispitivanja, najprije valja ispitati je li, osobito s obzirom na opće načelo pravne sigurnosti, Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava time što je ukinuo pobijane odluke zbog nepravilnosti sastava Službeničkog suda koji ih je donio, i to zbog nepravilnosti u postupku imenovanja jednog od članova tog sastava, što je dovelo do povrede načela zakonom ustanovljenog suda, utvrđenog u prvoj rečenici članka 47. drugog stavka Povelje.
- 51 U okviru tog ispitivanja valja utvrditi, s jedne strane, pod kojim uvjetima imenovanje suca može, poput akata iz članka 277. UFEU-a, biti predmet incidentalnog nadzora zakonitosti. S druge strane, valja provjeriti je li, ako se dokaže nepravilnost u vezi s postupkom imenovanja koju je utvrdio Opći sud, ona doista dovela do povrede članka 47. drugog stavka prve rečenice Povelje, koja opravdava poništenje tih odluka.
- 52 U slučaju da navedeno ispitivanje pokaže da presude koje se preispituju doista sadržavaju pogreške koje se tiču prava, bit će potrebno, nadalje, ocijeniti utječu li te presude na jedinstvo ili dosljednost prava Unije.

O uvjetima incidentalnog nadzora zakonitosti predmetnog postupka imenovanja

- 53 U presudama koje se preispituju Opći sud je presudio da je po službenoj dužnosti trebalo istaknuti tužbeni razlog koji se temelji na nepravilnosti sastava suda koji je donio pobijane odluke. Oslanjajući se na presudu Suda od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr. (C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375) i na presudu Općeg suda od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), smatrao je, naime, da je riječ o razlogu koji se odnosi na javni poredak, a koji je po toj osnovi žalbeni sud trebao ispitati po službenoj dužnosti, čak i u slučaju da ta nepravilnost nije istaknuta u prvom stupnju.
- 54 Uvodno valja utvrditi da Odluka 2016/454, kojom je nasljednik na treće mjesto imenovan za suca Službeničkog suda, ne predstavlja, kao što je to istaknula nezavisna odvjetnica, među ostalim, u točkama 118. do 124. svojeg mišljenja, akt opće primjene u smislu članka 277. UFEU-a.
- 55 Međutim, iz temeljnog prava na djelotvoran pravni lijek pred zakonom prethodno ustanovljenim neovisnim i nepristranim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. Povelje, proizlazi da svaki pojedinac načelno mora imati mogućnost pozvati se na povredu tog prava. Iz toga proizlazi da sud Unije mora moći provjeriti je li nepravilnost u predmetnom postupku imenovanja mogla dovesti do povrede tog temeljnog prava.
- 56 Valja još ispitati je li okolnost da nijedna od stranaka u ovim predmetima nije osporila pravilnost sastava suda koji je donio pobijane odluke bila prepreka tomu da Opći sud po službenoj dužnosti ispita tu pravilnost.
- 57 S tim u svezi valja istaknuti da jamstva pristupa zakonom prethodno ustanovljenom neovisnom i nepristranom sudu, a osobito ona kojima se određuje njegov pojam i sastav, čine kamen temeljac prava na pošteno suđenje. To znači da svaki sud ima obvezu provjeriti predstavlja li on po svojem sastavu takav sud kada u tom pogledu dođe do ozbiljne sumnje. Ta je provjera nužna kako bi se osiguralo povjerenje koje u demokratskom društvu pojedinci moraju imati u sudove. U tom smislu, takav nadzor bitan je postupovni zahtjev čije poštovanje proizlazi iz javnog poretka i treba ga provjeriti po službenoj dužnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2008., Chronopost i La Poste/UFEX i dr., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, t. 46. i 48.).
- 58 Stoga Opći sud nije počinio pogrešku kada je u presudama koje se preispituju odlučio po službenoj dužnosti ispitati pravilnost sastava suda koji je donio pobijane odluke, s obzirom na to da je nepravilnost istog sastava suda utvrđena u presudi od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22).

O nepravilnosti u predmetnom postupku imenovanja i njezinu utjecaju na pravo stranaka na zakonom prethodno ustanovljen sud

Nepravilnost u predmetnom postupku imenovanja

- 59 U presudama koje se preispituju Opći je sud, pozivajući se na presudu od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), utvrdio da je Vijeće povrijedilo pravni okvir propisan javnim natječajem za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. koristeći se popisom kandidata sastavljenim slijedom tog natječaja s ciljem popunjavanja trećeg mjesta.
- 60 To utvrđenje ne sadržava nikakvu pogrešku koja se tiče prava.

- 61 Naime, s obzirom na to da je, u skladu s točkom 4. javnog natječaja za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013., taj natječaj objavljen izričito i isključivo s ciljem popunjavanja mjesta dvaju sudaca čije je mandat istjecao 30. rujna 2014., odnosno mjesta na kojima su bili S. Van Raepenbusch i H. Kreppel, a ne s ciljem popunjavanja trećeg mjesta, na kojem je prethodno bila M. I. Rofes i Pujol, čiji je mandat istjecao 31. kolovoza 2015., Vijeće je, koristeći se za imenovanje potonjeg mjesta popisom kandidata sastavljenim slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava, povrijedilo pravni okvir koji je ono samo propisalo objavom navedenog javnog natječaja za podnošenje prijava i koji je bilo dužno poštovati. „Razlozi koji se tiču vremenskog okvira”, na koje upućuje uvodna izjava 4. Odluke 2016/454 u kontekstu reforme sudskog ustroja Europske unije, ne mogu opravdati nepoštovanje tog javnog natječaja za podnošenje prijava.
- 62 Naprotiv, suprotno onomu što je Opći sud smatrao u točkama 52. do 58. presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), odnosno razmatranjima koja, uostalom, nisu izričito preuzeta u presudama koje se preispituju, korištenje tim popisom za imenovanje na treće mjesto bilo je u skladu s pravilima koja uređuju postupak imenovanja sudaca Službeničkog suda.
- 63 Naime, na temelju članka 3. stavka 4. treće rečenice Priloga I. Statutu Suda Europske unije, popis kandidata mora sadržavati imena barem dvostruko više kandidata u odnosu na broj sudaca koje Vijeće treba imenovati. Popis sastavljen slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. sadržavao je šest kandidata, što je dvostruko više od broja sudaca koji su imenovani na temelju tog popisa. Ta je odredba stoga u ovom slučaju u potpunosti poštovana.
- 64 Osim toga, ništa ne dovodi u pitanje da su poštovani članak 257. četvrti stavak prva rečenica UFEU-a, kojim se zahtijeva da se članovi specijaliziranih sudova biraju iz redova osoba čija je neovisnost neupitna i koje posjeduju sposobnosti koje se zahtijevaju za obavljanje sudačke dužnosti, članak 3. stavak 2. prva rečenica Priloga I. Statutu Suda Europske unije, na temelju kojeg svaka osoba koja ispunjava te uvjete i ima državljanstvo Unije može podnijeti prijavu za kandidaturu za mjesto suca na Službeničkom sudu, te članak 3. stavak 4. druga rečenica tog priloga, na temelju kojeg u popisu koji je sastavio odbor za odabir treba navesti kandidate s najprikladnijim visokim stupnjem iskustva.
- 65 Stoga uopće nije dovedeno u sumnju da je javni natječaj za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. bio otvoren svim građanima Unije koji ispunjavaju uvjete iz članka 257. četvrtog stavka prve rečenice UFEU-a, da je svih šestero kandidata s popisa utvrđenog slijedom tog javnog natječaja imalo građanstvo Unije i da ih odbor za odabir smatra prikladnima za obnašanje dužnosti suca Službeničkog suda te da su na tom popisu doista bili navedeni kandidati s najprikladnijim visokim stupnjem iskustva.
- 66 Kad je riječ o članku 3. stavku 1. drugoj rečenici Priloga I. Statutu Suda Europske unije, odredbi prema kojoj Vijeće prilikom imenovanja sudaca Službeničkog suda osigurava uravnotežen sastav tog suda na najširoj mogućoj zemljopisnoj osnovi među državljanima država članica i u odnosu na nacionalne pravne sustave, točno je da je Opći sud u točki 56. presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22) smatrao kako se ne može isključiti da je posljedica korištenja popisom kandidata sastavljenim slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. s ciljem imenovanja suca na treće mjesto bila isključivanje dijela potencijalnih kandidata za to mjesto, među ostalim, španjolskih državljana, koji su, s obzirom na zahtjev iz te odredbe, mogli eventualno biti odvraceni od sudjelovanja u tom javnom natječaju jer je Službenički sud u vrijeme javnog natječaja za podnošenje kandidatura već imao španjolskog člana, a njegovo mjesto nije bilo obuhvaćeno tim natječajem.
- 67 Međutim, takvo utvrđenje nikako ne omogućuje zaključak da bi imenovanje suca na treće mjesto dovelo do neuravnoteženog sastava u smislu zemljopisne podjele ili zastupljenosti nacionalnih pravnih sustava u okviru Službeničkog suda i da je Vijeće stoga to imenovanje izvršilo protivno članku 3. stavku 1. drugoj rečenici Priloga I. Statutu Suda Europske unije. Nadalje, činjenica da su određeni potencijalni kandidati eventualno bili odvraceni od sudjelovanja u javnom natječaju za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013., koju je Opći sud utvrdio u točki 56. presude od 23. siječnja 2018.,

FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), izravno je i isključivo posljedica okolnosti da taj javni natječaj nije imao za cilj popunjavanje trećeg mjesta, tako da se ta činjenica ne može smatrati nepravilnošću različitom od one koja je utvrđena u točki 61. ove presude.

- 68 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da je nepravilnost predmetnog postupka imenovanja posljedica isključivo toga što Vijeće nije poštovalo javni natječaj za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013., a ne povrede zahtjeva koji proizlaze iz članka 257. četvrtog stavka UFEU-a ili članka 3. Priloga I. Statutu Suda Europske unije.

O utjecaju nepravilnosti u predmetnom postupku imenovanja na pravo stranaka na zakonom prethodno ustanovljen sud

- 69 U presudama koje se preispituju Opći je sud, ponovno se pozivajući na presudu od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22), presudio da se, s obzirom na važnost pravila koja uređuju imenovanje suca za povjerenje pojedinaca i javnosti u neovisnost i nepristranost sudova, sudac imenovan na treće mjesto ne može smatrati zakonom ustanovljenim sudom u smislu članka 47. drugog stavka prve rečenice Povelje.
- 70 U skladu s tom odredbom, svatko ima pravo da zakonom prethodno ustanovljen neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj.
- 71 S tim u vezi, Sud je presudio da zahtjevi neovisnosti i nepristranosti proizlaze iz bitnog sadržaja prava na djelotvornu sudsku zaštitu i temeljnog prava na pošteno suđenje, koje je od ključne važnosti kao jamstvo zaštite svih prava koja građani imaju na temelju prava Unije i očuvanja zajedničkih vrijednosti država članica navedenih u članku 2. UEU-a, osobito vrijednosti vladavine prava. Navedeni zahtjevi pretpostavljaju postojanje pravila – osobito u pogledu sastava tijela, imenovanja, trajanja funkcije kao i razloga za nesudjelovanje u odlučivanju, izuzeće i opoziv njegovih članova – koja omogućuju da se kod građana otkloni bilo kakva legitimna sumnja u pogledu nemogućnosti utjecaja vanjskih čimbenika na navedeno tijelo i njegove neutralnosti u odnosu na međusobno suprotstavljene interese. Konkretno, glede odluka o imenovanju, potrebno je, među ostalim, da materijalne pretpostavke i postupovna pravila na temelju kojih su te odluke donesene budu takvi da kod pojedinaca ne stvaraju takve legitimne sumnje u pogledu imenovanih sudaca (vidjeti u tom smislu presudu od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost disciplinskog vijeća Vrhovnog suda), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, t. 120., 123. i 134. i navedenu sudsku praksu).
- 72 Budući da članak 47. drugi stavak prva rečenica Povelje odgovara članku 6. stavku 1. prvoj rečenici Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), njegov su smisao i doseg, na temelju članka 52. stavka 3. Povelje, jednaki onima iz navedene konvencije. Stoga Sud mora osigurati da njegovo tumačenje članka 47. drugog stavka Povelje osigurava razinu zaštite kojom se ne povređuje ona zajamčena člankom 6. EKLJP-a, kako ga tumači Europski sud za ljudska prava (presuda od 19. studenoga 2019., A. K. i dr. (Neovisnost disciplinskog vijeća Vrhovnog suda), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, t. 118. i navedena sudska praksa).
- 73 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava, uvođenje izraza „zakonom ustanovljeni” u članak 6. stavak 1. prvu rečenicu EKLJP-a ima za cilj izbjeći da organizacija pravosudnog sustava bude prepuštena diskreciji izvršne vlasti i osigurati da to područje bude uređeno zakonom koji je donijela zakonodavna vlast na način koji je u skladu s pravilima kojima se uređuje izvršavanje njezine nadležnosti. Taj izraz osobito odražava načelo vladavine prava i ne odnosi se samo na pravnu osnovu samog postojanja suda, nego i na sastav suda u svakom predmetu kao i na bilo koju drugu odredbu nacionalnog prava nepoštovanje koje dovodi do nezakonitog sudjelovanja jednog ili više sudaca u razmatranju predmeta, što osobito uključuje odredbe o neovisnosti i nepristranosti članova

odnosnog suda (vidjeti u tom smislu ESLJP, 8. srpnja 2014., Biagioli protiv San Marina, CE:ECHR:2014:0708DEC000816213, t. 72. do 74. i ESLJP, 2. svibnja 2019., Pasquini protiv San Marina, CE:ECHR:2019 0502JUD005095616, t. 100. i 101. i navedenu sudsku praksu).

- 74 Jednako tako, Europski sud za ljudska prava već je imao priliku istaknuti da pravo na suđenje pred „zakonom ustanovljenim” sudom, u smislu članka 6. stavka 1. EKLJP-a, po samoj svojoj naravi obuhvaća postupak imenovanja sudaca (ESLJP, 12. ožujka 2019., Ástráðsson protiv Islanda, CE:ECHR:2019:0312JUD002637418, nekonačno, t. 98.).
- 75 Iz sudske prakse navedene u točkama 71. i 73. ove presude proizlazi da nepravilnost počinjena prilikom imenovanja sudaca unutar predmetnog pravosudnog sustava znači povredu članka 47. drugog stavka prve rečenice Povelje, osobito kad je ta nepravilnost takve naravi i težine da dovodi do stvarne opasnosti da druge grane vlasti, osobito izvršne, raspolažu neutemeljenom diskrecijskom ovlasti dovodeći u opasnost integritet ishoda postupka imenovanja i izazivajući tako opravdanu sumnju pojedinaca u neovisnost i nepristranost odnosnog suca ili odnosnih sudaca, što je slučaj kad je riječ o temeljnim pravilima koja su sastavni dio uspostave i funkcioniranja tog pravosudnog sustava.
- 76 Upravo s obzirom na ta načela valja ispitati je li nepravilnost počinjena u predmetnom postupku imenovanja dovela do povrede prava stranaka da njihov slučaj ispita zakonom prethodno ustanovljen sud, zajamčenog člankom 47. drugim stavkom prvom rečenicom Povelje.
- 77 S tim u vezi valja podsjetiti na to da je, kao što je to navedeno u točki 68. ove presude, ta nepravilnost isključivo posljedica toga što Vijeće nije poštovalo javni natječaj za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013.
- 78 Stoga valja utvrditi da je imenovanje suca na treće mjesto izvršeno u skladu s temeljnim pravilima za imenovanje sudaca Službeničkog suda, propisanim člankom 257. četvrtim stavkom UFEU-a i člankom 3. Priloga I. Statutu Suda Europske unije.
- 79 U tom kontekstu, sama okolnost da se Vijeće s ciljem popunjavanja trećeg mjesta koristilo popisom kandidata sastavljenim slijedom javnog natječaja za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. nije dovoljna da bi se utvrdilo postojanje povrede temeljnog pravila postupka imenovanja sudaca Službeničkog suda takve naravi i težine da je stvorila stvarnu opasnost od toga da Vijeće nepošteno iskoristi svoje ovlasti, dovodeći tako u opasnost integritet ishoda postupka imenovanja i izazivajući tako opravdanu sumnju pojedinaca u neovisnost i nepristranost suca imenovanog na treće mjesto, odnosno vijeća u koje je raspoređen.
- 80 S tim u vezi, nepravilnost u predmetnom postupku imenovanja razlikuje se od one o kojoj je riječ u odluci Suda EFTA-e od 14. veljače 2017., Pascal Nobile/DAS Rechtsschutz-Versicherungs (E-21/16), navedenoj u točki 75. presude od 23. siječnja 2018., FV/Vijeće (T-639/16 P, EU:T:2018:22). Naime, ta se nepravilnost sastojala od imenovanja suca na Sudu EFTA-e na mandat čije je trajanje iznimno bilo određeno na tri godine, umjesto na šest, te se stoga, za razliku od nepravilnosti ispitane u ovim predmetima, odnosila na nepoštovanje temeljnog pravila o trajanju mandata suca na tom sudu, čiji je cilj zaštita njihove neovisnosti.
- 81 Iz prethodno navedenog proizlazi da činjenica da Vijeće nije poštovalo javni natječaj za podnošenje prijava od 3. prosinca 2013. ne predstavlja povredu temeljnih pravila prava Unije primjenjivih na imenovanje sudaca Službeničkog suda koja dovodi do povrede prava tužitelja na zakonom ustanovljen sud, zajamčenog člankom 47. drugim stavkom prvom rečenicom Povelje.

- 82 Stoga, budući da presude koje se preispituju ne sadržavaju druge elemente koji mogu dovesti u pitanje poštovanje članka 47. drugog stavka prve rečenice Povelje, valja utvrditi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je u tim presudama presudio da je ta odredba povrijeđena. Nepravilnost iz prethodne točke stoga sama po sebi nije mogla opravdati ukidanje sudske odluke koju je donio sastav suda u koji je bio raspoređen sudac imenovan na treće mjesto.
- 83 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je ukinuo pobijane odluke isključivo na temelju nepravilnosti počinjene u predmetnom postupku imenovanja.

O postojanju utjecaja na jedinstvo ili dosljednost prava Unije

- 84 Pogreška koja se tiče prava, a koju sadržavaju presude koje se preispituju, može utjecati na jedinstvo i dosljednost prava Unije.
- 85 Naime, presude koje se preispituju mogu predstavljati presedane za buduće predmete, s obzirom na to da se pogrešno tumačenje i pogrešna primjena Općeg suda članka 47. drugog stavka prve rečenice Povelje može odraziti na druge predmete koji se odnose na imenovanje člana sastava suda i, općenitije, na pravo na zakonom prethodno ustanovljen neovisni i nepristrani sud.
- 86 Osim toga, to je pravo temeljno i sveobuhvatno u pravnom poretu Unije, čije tumačenje i dosljednost mora osigurati Sud, i to osobito kad se pitanja s tim u vezi javljaju u posebnom kontekstu koji još nije doveo do ustaljene sudske prakse tog suda.
- 87 U tim okolnostima valja utvrditi da presude koje se preispituju utječu na jedinstvo i dosljednost prava Unije time što je Opći sud, odlučujući o žalbi, presudio da sastav Službeničkog suda koji je donio pobijane odluke nije bio pravilan, zbog nepravilnosti u postupku imenovanja jednog od sudaca tog sastava, što je dovelo do povrede načela zakonom ustanovljenog suda, utvrđenog u prvoj rečenici članka 47. drugog stavka Povelje, te je ukinuo navedene odluke.

O učincima preispitivanja

- 88 Člankom 62.b prvim stavkom Statuta Suda Europske unije određuje se da Sud, ako utvrdi da odluka Općeg suda utječe na jedinstvo i dosljednost prava Unije, predmet vraća Općem sudu, koji je obvezan poštovati odluke Suda o pitanjima prava. K tomu, prilikom vraćanja predmeta Sud može navesti koji se učinci odluke Općeg suda imaju smatrati konačnima za stranke u sporu. Iznimno, uzimajući u obzir rezultat preispitivanja, ako ishod postupka proizlazi iz činjeničnog stanja na kojem se temelji odluka Općeg suda, Sud može sam donijeti konačnu odluku.
- 89 Iz toga slijedi da Sud ne može samo utvrditi postojanje utjecaja na jedinstvo i dosljednost prava Unije a da ne navede posljedice tog zaključka na spor o kojem je riječ (vidjeti također presudu od 10. rujna 2015., preispitivanje presude Missir Mamachi di Lusignano/Komisija, C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, t. 60. i navedenu sudsku praksu).
- 90 Budući da je Opći sud u presudama koje se preispituju ukinuo pobijane odluke na temelju povrede članka 47. drugog stavka prve rečenice Povelje a da nije ispitao žalbene razloge koje su žalitelji istaknuli u prilog svojim žalbama, valja ukinuti presude koje su predmet preispitivanja i vratiti predmete Općem sudu na ponovno odlučivanje, kako bi mogao odlučiti o tim žalbenim razlozima.

Troškovi

- 91 U skladu s člankom 195. stavkom 6. Poslovnika, kad je odluka Općeg suda koja je predmet preispitivanja donesena na temelju članka 256. stavka 2. UFEU-a, Sud odlučuje o troškovima.
- 92 U nedostatku posebnih pravila koja uređuju podjelu troškova u okviru preispitivanja, valja odlučiti da će svaka stranka snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Predmeti C-542/18 RX-II i C-543/18 RX-II spajaju se u svrhu donošenja presude.**
- 2. Presude Općeg suda Europske unije (žalbeno vijeće) od 19. srpnja 2018., Simpson/Vijeće (T-646/16 P, neobjavljena, EU:T:2018:493) i HG/Komisija (T-693/16 P, neobjavljena, EU:T:2018:492) utječu na jedinstvo i dosljednost prava Unije time što je Opći sud Europske unije, odlučujući o žalbi, presudio da je sastav Službeničkog suda Europske unije koji je donio rješenje od 24. lipnja 2016., Simpson/Vijeće (F 142/11 RENV, EU:F:2016:136) i presudu od 19. srpnja 2016., HG/Komisija (F-149/15, EU:F:2016:155) bio nepravilan, zbog nepravilnosti u postupku imenovanja jednog od sudaca tog sastava, što je dovelo do povrede načela zakonom ustanovljenog suda, utvrđenog u prvoj rečenici članka 47. drugog stavka Povelje Europske unije o temeljnim pravima, te je ukinuo navedene odluke.**
- 3. Navedene presude se ukidaju.**
- 4. Predmeti se vraćaju Općem sudu Europske unije na ponovno odlučivanje.**
- 5. Erik Simpson, Vijeće Europske unije, HG, Europska komisija i bugarska vlada snose vlastite troškove u vezi s postupcima preispitivanja.**

Potpisi